

Onderzoek naar opvang vluchtelingen in Midden-Delfland

Update: mei 2023

Inhoud

3	Inleiding
4	Aanpak
4	Aanleiding
4	Methodiek en verantwoording
5	Korte samenvatting
6	Opbrengst
6	Bewonersavonden
6	Bewonersavond Schipluiden 6 februari 2023 – Gemeentehuis Midden-Delfland
6	Bewonersavond Maasland 16 februari 2023 – Trefpunt Maasland
7	Bewonersavond Den Hoorn 20 februari 2023 – De Hoornbloem
8	Online enquête
8	Respondenten
9	Meerkeuzevragen
10	Open vragen
11	Interviews maatschappelijke partners
12	Vervolg
13	Colofon

Inleiding

De situatie op centrale opvanglocaties voor vluchtelingen staat onder druk. De vraag van het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) naar meer tijdelijke opvanglocaties is daardoor groot. De gemeente Midden-Delfland onderzoekt in opdracht van de gemeenteraad of het mogelijk is om ongeveer 225 vluchtelingen op te vangen voor een periode van vijf jaar. Tegelijkertijd wil de gemeente 25 tot 50 tijdelijke woningen creëren voor starters en spoedzoekers. Zo komt er in Midden-Delfland meer ruimte op de woningmarkt.

‘Dit is een opgave voor heel Midden-Delfland’, sprak burgemeester Van Hemmen tijdens de openbare bewonersavonden. ‘Daar hebben we elkaar heel hard voor nodig. Om de gemeenteraad goed te kunnen adviseren, moeten we het gesprek aan met de samenleving. Met inwoners en maatschappelijke partijen in onze gemeente. Dat doen we voordat we met eventuele locaties aan de gang gaan, omdat het gesprek dan alleen daar over gaat. Terwijl het een veel bredere opgave is.’

Om die reden is gekozen voor een brede inventarisatie van meningen, zorgen, ideeën en adviezen; toegankelijk voor alle inwoners van Maasland, Schipluiden en Den Hoorn. In dit reactiedocument leest u wat er is opgehaald tijdens drie bewonersavonden, bij een reeks interviews en met een online enquête.

Op basis van de opgehaalde perspectieven, criteria, dilemma’s en kansen brengt het college de mogelijkheden voor opvang in beeld. Zodra de plannen een stap concreter worden, gaat de gemeente weer het gesprek aan met inwoners en direct betrokkenen.

Het college adviseert vervolgens de gemeenteraad. De gemeenteraad neemt uiteindelijk een besluit. De verwachting is dat dit voor de zomer gebeurt.

Aanpak

Aanleiding

Op 14 november 2022 ging de gemeenteraad van Midden-Delfland akkoord met het onderzoeken van de mogelijkheid voor de opvang van 225 vluchtelingen – aangevuld met 25 tot 50 woningen voor lokale woningzoekenden. Het college onderzoekt in de eerste helft van 2023 of dit haalbaar is en zo ja, welke locatie(s) daarvoor geschikt is/zijn. Door de gemeenteraad zijn randvoorwaarden opgesteld waar de tijdelijke opvanglocatie aan moet voldoen. Daarnaast vindt het college het van groot belang dat er – voordat er naar mogelijke locaties wordt gekeken – gesprekken worden gevoerd met inwoners en maatschappelijke partijen.

Methodiek en verantwoording

Om in dit stadium van het onderzoek zoveel mogelijk inwoners van Midden-Delfland de kans te geven hun mening te delen met de gemeente, is gekozen voor brede participatie met:

- Een toegankelijke online enquête, aangeboden via de gemeentewebsite, huis-aan-huisblad De Schakel en de sociale mediakanalen van de gemeente. De enquête is in de periode van 1 februari tot en met 20 februari 557 keer volledig ingevuld. Belangrijk hierbij te melden is, dat niet gecontroleerd kan worden of de vragenlijst meerdere malen door dezelfde persoon is ingevuld. Hier is een bewuste keuze gemaakt voor toegankelijkheid boven beveiliging, om de drempel om mee te doen zo laag mogelijk te houden.
- Drie openbaar toegankelijke inwonersbijeenkomsten in Schipluiden, Maasland en Den Hoorn waarin bewoners op de hoogte worden gebracht van de plannen, vragen kunnen stellen aan het college en de projectleider, en hun perspectieven, zorgen en kansen kunnen delen. Behalve de aanwezige raadsleden en medewerkers van de gemeente hebben naar schatting 230 inwoners van zich laten horen tijdens de bijeenkomsten.
- Een reeks interviews met maatschappelijke partijen op gebied van onderwijs, zorg en welzijn, en sport. Deze gesprekken zijn in maart en april gevoerd en worden de komende tijd voortgezet.

Het inspraak- en consultatietraject wordt begeleid door *Maatschap voor Communicatie*, een onafhankelijk bureau gespecialiseerd in burgerparticipatie.

Korte samenvatting

Veel inwoners die zich hebben laten horen, zien in dat er iets moet gebeuren om vluchtelingen die een veilig onderkomen zoeken dat te bieden. Zeker nu opvangcentra als in Ter Apel vol zitten. De voorwaarden die door het college en de gemeenteraad zijn gesteld (een besluit voor maximaal vijf jaar, geen 'veiligelanders', wel mensen met grote kans om in Nederland te mogen blijven, zoveel mogelijk gezinnen huisvesten) en de combinatie met flexwoningen voor lokale starters en spoedzoekers werden tijdens de informatie-bijeenkomst over het algemeen als positief ervaren.

Tegelijkertijd zijn er ook veel zorgen onder de inwoners. Met name over de praktische uitvoerbaarheid en haalbaarheid van opvang op deze schaal voor Midden-Delfland. De meest gehoorde zorgen die worden genoemd:

- Veiligheid;
- Verhouding tussen huidig inwonersaantal en aantal vluchtelingen;
- Extra druk op voorzieningen als onderwijs, zorg en welzijn;
- Ontbreken van voorzieningen als goed openbaar vervoer, goedkope winkels, etc.;
- Afspraken met COA: krijg je de ondersteuning die wordt beloofd?;
- Polarisatie binnen de gemeente tussen voor- en tegenstanders.

Kansen worden in mindere mate herkend. Desgevraagd zien respondenten de meeste kansen in:

- Woningbouw voor eigen jongeren;
- Upgrade voorzieningen als winkels, openbaar vervoer, groen en schoollokalen;
- Contact met andere culturen, mensen helpen een nieuw tijdelijk thuis te vinden.

Daarnaast komt naar voren dat veel respondenten vooral heel benieuwd zijn naar de concrete locatie die later in het proces wordt onderzocht en voorgesteld aan de gemeenteraad: als de opvang er komt, waar komt hij dan? Een groot aantal respondenten geeft de voorkeur voor een spreiding over de drie kernen, met meerdere kleine locaties. Burgemeester Van Hemmen sprak tijdens de inwonersbijeenkomsten zijn voorkeur uit voor één centrale locatie. Dit vanwege de bredere dagelijkse en financiële ondersteuning die het COA in dat geval kan bieden, waardoor gemeente Midden-Delfland minder belast wordt.

Tot slot worden ook andere uitdagingen waar Midden-Delfland voor staat genoemd en is er onbegrip waarom deze niet eerst worden aangepakt. Met name permanente woningbouw voor 'eigen' jongeren en senioren wordt veel genoemd. Waarom komt dat zo moeizaam van de grond en kan het voor vluchtelingen ineens wel?

Vanuit de maatschappelijke partijen in Midden-Delfland zien we geen enorme weerstand tegen de plannen, maar klinkt wel de oproep: als je dit wilt doen, doe het dan ook goed. Daarmee wordt bedoeld dat er alles aan gedaan moet worden om de vluchtelingen te ondersteunen op gebied van integratie, gezondheidszorg, onderwijs en sport. Dit zijn randvoorwaarden om deze groep mensen een zachte landing te geven in een kleine gemeente als Midden-Delfland. Samenwerking tussen de kernen en buurgemeenten is daarbij essentieel.

Op de volgende pagina's volgt een uitgebreidere weergave van de opbrengsten per bijeenkomst en van de enquête. Ook delen we de globale opbrengsten uit de interviews.

Opbrengst

Bewonersavonden

Gemeente Midden-Delfland organiseerde drie inwonersavonden; in elk dorp één. Deze avonden werden goed bezocht, variërend van 60 tot 100 inwoners uit (op een enkeling na) het eigen dorp. Elke avond waren er meerdere raadsleden, ambtenaren en pers aanwezig. De avonden werden begeleid door *Maatschap voor Communicatie*.

De drie bijeenkomsten duurden elk ongeveer anderhalf uur en hadden min of meer dezelfde opzet: aan de hand van vragen uit de zaal en via de digitale participatietool Mentimeter, ging de gespreksleider in gesprek met burgemeester Van Hemmen en projectleiders.

Nadat alle aanwezigen geïnformeerd waren over de huidige stand van zaken en de verdere aanpak van het onderzoek, en mensen de kans hadden gekregen vragen te stellen en zorgen te uiten, werden de aanwezigen opgesplitst in kleinere groepjes. Onder begeleiding van een gespreksleider, werden in deze groepjes zorgen en kansen van de bewoners opgehaald en opgeschreven op grote werkvellen.

Bewonersavond Schipluiden 6 februari 2023 – Gemeentehuis Midden-Delfland

In Schipluiden waren naar schatting 60 inwoners aanwezig, die een constructief open gesprek voerden met burgemeester, projectleider en elkaar. De zaal werd aangevuld met zo'n 15 leden van de gemeenteraad en commissies. De aanwezigen hadden vooral behoefte aan duidelijkheid over het proces. Waarom wil de gemeente dit, wat is de status van de plannen en wat moet er nog gebeuren. Verder was men benieuwd naar de concrete locatie, de samenstelling van de groep vluchtelingen en de wijze waarop de veiligheid gewaarborgd wordt. Ook had men vragen over hoe hard de garantie is dat de opvang echt voor maximaal vijf jaar is.

De vraag 'Hoe belangrijk vindt u het dat Midden-Delfland vluchtelingen opvangt' scoorde een 5,7 (schaal 1 – 10). Hierbij moet worden aangetekend dat een deel van de zaal te maken had met technische problemen, waardoor een aantal aanwezigen geen gebruik kon maken van Mentimeter.

Het belang van aanvullende flexwoningen voor lokale starters werd gescoord met een 8,2.

Veiligheid is het meest genoemde zorgpunt. Men is bang dat het gevoel van onveiligheid toeneemt en kijkt daarbij naar de huidige politiebezetting, die in de ogen van sommige inwoners minimaal is. Daarnaast zijn er zorgen dat dit ten koste gaat van woonruimte voor 'eigen' inwoners of natuurgebied. Ook de zorgen over toereikendheid van bestaande voorzieningen op het gebied van zorg, sport en maatschappelijke integratie werd genoemd, evenals de ondersteuning door COA. De vluchtelingencrisis is op dit moment moeilijk te overzien, wie zegt dat COA zich aan de gemaakte afspraken op het gebied van ondersteuning kan houden? Tot slot vindt een aantal aanwezigen 225 vluchtelingen te veel voor zo'n klein dorp.

In Schipluiden waren – net als in de andere kernen – ook mensen aanwezig die zich uitspraken vóór de komst van vluchtelingen. Zij juichen het toe – mits goed begeleid – dat Midden-Delfland haar verantwoordelijkheid pakt en zien het als een verrijking voor de cultuur en verjonging in de gemeente. Ook zien inwoners potentiële aanwas op de krappe arbeidsmarkt en wordt de voorraad extra woningen toegejuicht, met de kanttekening dat deze niet naar starters uit Haaglanden gaan, maar naar lokale woningzoekenden.

Bewonersavond Maasland 16 februari 2023 – Trefpunt Maasland

In Maasland kwamen naar schatting 80 inwoners naar de bijeenkomst. Hier waren de aanwezigen uitgesprokener voor of tegen dan in Schipluiden. Het leverde een levendige en open discussie op over het 'waarom' van vluchtelingenopvang, maar ook over de praktische uitvoerbaarheid. Op de vraag (gesteld via Mentimeter) 'Wat wilt u vanavond in elk geval te weten komen?' werd voornamelijk de locatie genoemd. Ook wilden de aanwezigen van de burgemeester horen waarom er voor deze schaal wordt gekozen. In mindere mate was men benieuwd naar de kosten, de samenstelling van de beoogde groep vluchtelingen en hoe de veiligheid wordt gewaarborgd.

De vraag 'Hoe belangrijk vindt u het dat Midden-Delfland vluchtelingen opvangt' scoorde een 3,7 (schaal 1 – 10), het laagste cijfer van de drie avonden.

Het belang van aanvullende flexwoningen voor lokale starters werd gescoord met een 4,6. Wederom het laagste cijfer van de drie avonden.

Al zijn er weinig concrete vragen over, veiligheid is wel het grootste zorgpunt van de aanwezigen. De politie is volgens de sprekers onderbezet en relatief weinig ter plaatse in Maasland. Als daar niets aan gedaan wordt, ziet men dat als groot probleem. Daarnaast is de toegang tot andere maatschappelijke voorzieningen zoals onderwijs en medische zorg een heet hangijzer. Scholen en kinderdagverblijven zitten vol, hoe ga je deze extra instroom opvangen? Ook in Maasland is er onvrede over het geringe aantal woningen dat permanent beschikbaar komt voor de 'eigen' inwoners. Daarnaast vragen veel mensen zich af of een groep vluchtelingen van deze omvang te behappen is voor onze gemeente, laat staan voor één dorpskern. Zeker nu in Maasland (Euterpe) een opvanglocatie voor Oekraïense vluchtelingen wordt neergezet. Een aanwezige zet hier tegenover dat 225 vluchtelingen misschien veel klinkt, maar in de praktijk best mee valt.

Maasland kent ook veel scepsis over de betrouwbaarheid van het COA, het Rijk en de gemeente. Men maakt zich zorgen om de afspraken die worden gemaakt over de duur van de opvang en de samenstelling van de groep vluchtelingen. Hoe zorgen we dat de gemaakte afspraken worden nageleefd? Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat er inderdaad voornamelijk gezinnen komen, in plaats van alleenstaande jonge mannen? Hoe zorgen we dat het bij 225 mensen blijft?

Een minderheid in de zaal greep de gelegenheid aan om hun zorgen uit te spreken over de negatieve teneur van veel aanwezigen. Ze schrikken van de manier waarop er over mensen wordt gepraat en willen uitgaan van vertrouwen, niet van wantrouwen. Natuurlijk moet iedereen die hier komt goed begeleid worden, maar je bent het als welvend dorp moreel verplicht om mensen in nood een veilig thuis te bieden, zo is hun opvatting.

In Maasland ziet men als kans de komst van arbeidsmarktpotentieel. Ook nieuwe aanwas bij verenigingen kan een positief effect hebben op het dorp. Ook zien sommigen een positief effect op de woningmarkt, als de flexwoningen na vijf jaar beschikbaar komen voor lokale woningzoekenden. Veel aanwezigen geven aan vooral kansen te zien in kleinschaliger opvang. Dat is beter op te vangen binnen de gemeenschap, wat ook de integratie bevordert.

Bewonersavond Den Hoorn 20 februari 2023 – De Hoornbloem

De bijeenkomst in Den Hoorn was met ruim 100 aanwezigen het drukstbezocht van de drie. Gedurende de avond kwam hier veel onderliggend sentiment naar de oppervlakte: Den Hoorn wordt door vele aanwezigen gezien als het 'afvoerputje' van Midden-Delfland, waar inwoners – anders dan in Maasland en Schipluiden – ook te maken hebben met stedelijke problematiek vanwege de ligging ten opzichte van Delft. Omdat ook Delft vluchtelingen opvangt nabij Den Hoorn, is men bang om in een 'sandwich' te komen, met een druk op voorzieningen die Den Hoorn niet aan kan. Een aantal aanwezigen geeft aan het jammer te vinden dat met de komst van vluchtelingen de aard van het dorp verandert. Anderen zeggen zich zorgen te maken om de toenemende polarisatie in het dorp en vrezen voor de veiligheid van zowel de huidige bewoners als de nieuwkomers.

Met grote meerderheid wordt ook in Den Hoorn de locatie als belangrijkste vraag opgeworpen. Tegelijkertijd spreekt een aantal aanwezigen uit dat de keuze waarschijnlijk op Den Hoorn gaat vallen, ook al ligt er op het moment van spreken nog geen locatie op tafel.

Buiten de locatie was men erg benieuwd naar de aantallen, groepssamenstelling, betekenis voor permanente woningbouwplannen, hoe de besluitvorming eruitziet, druk op maatschappelijke voorzieningen en garanties op het naleven van gemaakte afspraken. Ook is er onbegrip over het tempo waarmee deze plannen kunnen worden gerealiseerd. Zeker in vergelijking met de jarenlange discussie over het centrumplan.

Het belang van opvang voor vluchtelingen in Midden-Delfland werd via Mentimeter gescoord met een 4,8. Het belang van de komst van flexwoningen voor de eigen inwoners met een 6,9.

Zoals gezegd maakt het overgrote deel van de aanwezigen zich zorgen om de veiligheid in het dorp, het veranderen van de sfeer en de tijdelijkheid van de opvang. Wat gebeurt er na die vijf jaar? Ook is de roep om meer ruimte in voorzieningen duidelijk. Op dit moment kunnen scholen, welzijnsorganisaties en sportverenigingen zo'n toename niet aan. Als de gemeente dit wil laten slagen, moet daar extra in worden geïnvesteerd, is de boodschap. Ook om kwaliteit van onderwijs voor hun eigen kinderen te waarborgen.

Verder liet ook in Den Hoorn een groep inwoners van zich horen die blij zijn met de plannen. Allereerst omdat ze het toejuichen dat Midden-Delfland wil helpen en haar humane, sociale gezicht laat zien. Maar ook omdat ze het als verrijking zien van de samenleving als deze meer divers wordt.

Kansen zien inwoners van Den Hoorn – net als in de andere kernen – met name op de arbeidsmarkt.

Online enquête

Van 1 februari tot en met 20 februari konden inwoners van Midden-Delfland een online enquête invullen en zo hun mening geven over het voornemen om 225 vluchtelingen op te vangen in de gemeente. Bij het weergeven en duiden van de resultaten moet de kanttekening worden geplaatst dat respondenten – anders dan bij de bewonersbijeenkomsten – niet eerst zijn geïnformeerd over de precieze status van de plannen. Dit heeft de gemeente zoveel mogelijk ondervangen door veel gestelde vragen centraal te beantwoorden op de website.

Respondenten

De vragenlijst is 557 keer volledig ingevuld. Daarnaast zijn 249 vragenlijsten gedeeltelijk ingevuld. Het totaal aantal respondenten komt daarmee op 806. In de diagrammen hieronder meer informatie over de demografische kenmerken van de respondenten.

In welk dorp woont u?

Observaties

Totaal

- Den Hoorn
- Maasland
- Schipluiden

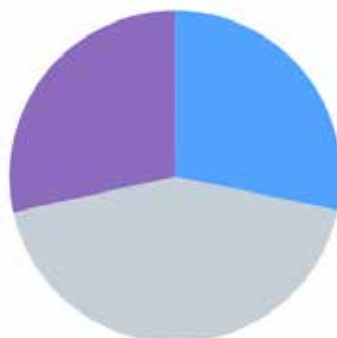
572

41.4%

26.7%

31.8%

Was u aanwezig op één van de informatieavonden of gaat u deze bezoeken?

Observaties

Totaal

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

569

28.3%

43.2%

28.5%

Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden, inclusief uzelf?

Observaties

Totaal

- 1
- 2
- 3 of meer

569

7.6%

27.8%

64.7%

Hoe heeft u kennisgenomen van het onderzoek naar de tijdelijke opvang?

Observaties

Totaal

- Via de gemeente
- Via De Schakel of andere nieuwsmedia
- Via burens of vrienden
- Anders, namelijk

569

10.5%

33.9%

46.6%

9.0%

Meerkeuzevragen

De vragenlijst bevatte vijf meerkeuzevragen, waarin respondenten wordt gevraagd naar hun mening over (het onderzoek naar) vluchtelingenopvang in Midden-Delfland. Eerdergenoemde kanttekeningen op gebied van representativiteit en mogelijke verschillen in informatieniveau zijn ook hier van toepassing. Wat opvalt is dat respondenten redelijk verdeeld zijn in hun mening als het gaat om het principe van opvang in hun gemeente. 12,3 procent is hier zeer positief over, 31,2 procent zeer negatief. De overige 66,5 procent kijkt er neutraal, gematigd positief of gematigd negatief naar.

Zodra de vragen concreter worden, neemt het negatieve sentiment toe. Op de vraag hoe men naar het lopende onderzoek kijkt, antwoordt 37,1 procent met 'zeer negatief' en 22,9 procent met 'gematigd negatief'. De overige 40 procent is evenredig verdeeld over de antwoorden 'zeer positief', 'gematigd positief' en 'neutraal'.

Zodra de vraag nog een stap concreter wordt, namelijk 'Hoe kijkt u naar het opvangen van 225 vluchtelingen in Midden-Delfland voor maximaal vijf jaar, in combinatie met 25 tot 50 tijdelijke woningen voor lokale starters en spoedzoekers?', zien we het positieve sentiment min of meer gelijk blijven (10,3 procent zeer positief, 14,4 procent gematigd positief) en het negatieve sentiment enigszins toenemen (23,3 procent gematigd negatief, 41,8% zeer negatief). 9,9 procent is neutraal.

Kijken we naar locatievoorkeur, zegt 42,4 procent een voorkeur te hebben voor verdeling over de dorpskernen. 8,3 procent vindt het een beter idee om de opvang op één locatie te concentreren. De overige respondenten (49,3%) geven aan tegen iedere vorm van opvang in Midden-Delfland te zijn. Bij deze vraag moet worden aangetekend, dat een duidelijke uitleg over de voor- en nadelen van deze scenario's – zoals stijgende kosten voor de gemeente zelf wanneer opvang wordt verspreid – grotendeels ontbrak in de online enquête.

Tot slot geeft 12 procent van de respondenten aan een rol te willen spelen in het begeleiden van nieuwkomers op welke manier dan ook, mocht de opvang er daadwerkelijk komen.

Open vragen

In de open vragen in de vragenlijst konden respondenten hun meerkeuzeantwoorden verder onderbouwen en hun zorgen en kansen mee te geven. Hieronder een opsomming van veelgehoorde antwoorden. Over het algemeen komen de antwoorden overeen met wat tijdens de inwonersbijeenkomsten wordt gezegd en zien we geen grote verschillen. Respondenten hebben vooral zorgen over de praktische uitvoerbaarheid van de plannen, de omvang van de groep vluchtelingen en of COA zich aan de afspraken houdt.

Wat is uw grootste zorg?

- Waar is de langetermijnvisie? Pak eerst de andere problemen in de gemeente aan en kijk dan of er nog geld en ruimte overblijft voor dit probleem;
- Waar gaan de asielzoekers naartoe als de opvang na 5 jaar wordt gesloten? Krijgen zij dan een vaste woonplek in de gemeente?
- We zitten in een asielcrisis, die nog niet volledig te overzien is. Zorg is dat in een noodsituatie het aantal vluchtelingen in de opvanglocatie wordt verhoogd (dus meer dan de 225 waar nu een besluit over wordt genomen). Welke garanties heb je als gemeente dat de afspraken die je met het COA maakt, worden nagekomen en niet gaandeweg gewijzigd? Bijv. aantal asielzoekers, samenstelling, duur van de opvang, enz.;
- Het aantal van 225 is te groot voor Midden-Delfland;
- Er is onvoldoende politie/wijkagenten/handhavers beschikbaar om verwachte stijging overlast en criminaliteit aan te pakken. Er dient daarom een contactpersoon/aanspreekpunt te komen voor inwoners met klachten;
- Er leven veel zorgen om de onveiligheid en overlast op straat;
- Huizen in de buurt van de opvang worden minder waard;
- Verdeeldheid/polarisatie binnen de Midden-Delflandse gemeenschap neemt toe;
- Zorg ervoor dat de flexwoningen daadwerkelijk alleen beschikbaar komen voor Midden-Delflandse inwoners en niet voor de regio;
- Er zijn te weinig geld, mankracht en voorzieningen beschikbaar in de gemeente om deze vluchtelingen echt perspectief te kunnen bieden;
- Als de vluchtelingen mogen werken, hoe gaat de gemeente voorkomen dat deze uitgebuit worden, bijv. in de nabijgelegen kassengebieden?
- Bussen rijden nu 1x per uur, maar vluchtelingen zullen voor goedkope supermarkten, middelbare school, taallessen enz. naar omliggende gemeenten moeten gaan. Hoe kan dat geregeld worden, en is het voor de vluchtelingen betaalbaar?
- De gemeente begeleidt de huidige asielzoekers al niet goed, een groot deel van het werk komt bij vrijwilligers terecht; hoe moet dat dan met zo'n grote groep?
- Zorgen om de locatie: niet midden in een woonwijk of vlakbij een school;
- Rondom de huidige woningen voor statushouders in Den Hoorn is nu al veel overlast en verloedering van het straatbeeld. Men is bang voor meer overlast, kijk voor de opvang eerst eens naar de andere dorpen;
- Vluchtelingen kunnen getraumatiseerd zijn, is daar voldoende aandacht voor? Gaat dat via COA? De huisartsen en psychische zorg hebben nu al te kampen met enorme druk;
- Spreiden over meerdere locaties is beter voor de integratie van de vluchtelingen en druk op de dorpskernen;
- Zorg ervoor dat de vluchtelingen beziggehouden worden of aan het werk kunnen. Verveling op straat zorgt voor overlast;
- Zorg voor een goede man-vrouw-gezinsverdeling, niet alleen maar mannen;
- Zorg vanaf het begin voor een goede integratie van de vluchtelingen;

- Het lijkt erop dat de tijdelijke burgemeester dit wil doordrukken, en vervolgens weer vertrekt en de gemeente met de gevolgen opzadelt;
- Het centrumplan Den Hoorn komt al jaren niet van de grond, woningbouw ook niet, maar dit kan ineens heel snel. Hoe kan dat?
- Huisvesting eigen jongeren niet mogelijk, voor vluchtelingen wel. Dit voelt oneerlijk.

Welke kansen ziet u voor de gemeente als deze plannen doorgaan?

N.B. Het overgrote deel van de respondenten antwoordt: 'geen'.

- De combinatie van huisvesting voor vluchtelingen en flexwoningen op dezelfde locatie is een kans voor integratie en het bouwen van betaalbare woningen voor starters. Op die manier kunnen we jeugd in het dorp behouden;
- Meer contact met andere culturen;
- Groenvoorzieningen kunnen een opfrisbeurt gebruiken, misschien kan dit worden meegenomen in de planvorming;
- Aanwas sportverenigingen, uitbreiding schoolgebouwen;
- Beter openbaar vervoer;
- Meer huisvesting voor Midden-Delflandse jongeren, en houd daarbij rekening dat sommigen te veel verdienen voor een sociale huurwoning. Zorg parallel hieraan voor huisvesting voor deze groep (vrije huur en betaalbare koop voor starters);
- Enkele respondenten bieden zich aan als vrijwilliger, bijvoorbeeld als taalmaatje.

Interviews maatschappelijke partners

De afgelopen weken zijn meerdere gesprekken gevoerd met partijen uit het 'maatschappelijk veld'. Dit zijn bijvoorbeeld vertegenwoordigers uit het onderwijs, sociaal werk en verenigingsleven. Het doel van de gesprekken was om een eerste oriëntatie te maken van de mogelijke zorgen, kansen en aanknopingspunten voor de vervolgaanpak. De interviews zijn dan ook geenszins representatief, maar bieden een extra perspectief, bovenop het perspectief van de inwoners uit de drie kernen. In het vervolgtraject, bijvoorbeeld wanneer locatiekeuze dichterbij komt, kan deze input worden gebruikt om gericht het gesprek te voeren en de juiste partijen om tafel te krijgen.

De belangrijkste conclusie in deze interviewronde is dat de geïnterviewde professionals het over het algemeen logisch vinden dat Midden-Delfland vluchtelingen wil opvangen. Het feit dat de gemeente proactief kijkt naar de mogelijkheden wordt ook als positief ervaren. Wel zeggen alle partijen die zijn bevraged: als je dit doet, pak het dan goed aan. Met heel veel aandacht voor mentaal welzijn, dagbesteding, onderwijs en integratie in de kernen. Alleen geschikte woningen neerzetten is niet genoeg. Juist het maatschappelijk welzijn van deze groep nieuwkomers zorgt ervoor dat dit initiatief slaagt of niet.

De grootste zorgen gaan over het huidige voorzieningenniveau. Deze worden als vrij schraal ervaren. Denk aan supermarkten, openbaar vervoer en maatschappelijke voorzieningen. In een ideale situatie heeft een gemeente die vluchtelingen opvangt daar meer op te bieden dan nu in Midden-Delfland het geval is, zo is de ervaring.

Concreet worden daarbij deze aanbevelingen gedaan:

- Zorg voor voldoende vrijwilligers om de nieuwkomers wegwijs te maken in de gemeente;
- Zorg voor voldoende capaciteit bij eerstelijnszorgverleners in de buurt;
- Zorg voor veilige fiets- en wandelpaden en investeer in openbaar vervoer;
- Maak goede afspraken met buurgemeenten over waar je elkaar kunt aanvullen;
- Maak goede afspraken met COA over wie wat oppakt. COA heeft vermoedelijk expertise in huis die Midden-Delfland zelf niet heeft en erg nodig is;
- Betrek ondernemers in een vroeg stadium, om te zorgen dat nieuwkomers ook kunnen werken als dat mogelijk is;
- Zorg voor een schakelklas in het basisonderwijs, waar nieuwe kinderen kunnen worden voorbereid op instroom in een reguliere klas. Zorg daarbij, als de onderwijslocatie niet in de kern van de opvanglocatie zit, ook voor goed vervoer;
- Betrek ook kinderopvang en middelbaar onderwijs in de regio voor kinderen buiten de basisschoollleeftijd;
- Kijk daarbij – zeker voor onderwijs – ook verder dan vijf jaar. Dat is vanuit menselijk oogpunt erg wenselijk. Wat gebeurt er als mensen mogen blijven? Gaan ze dan tussentijds naar een andere regio?

- Blijf als gemeente goed in gesprek met de (sport)verenigingen om te kijken wat zij kunnen betekenen voor nuttige dagbesteding en integratie, maar ook om te kijken hoe bijvoorbeeld overlast van hangjongeren beperkt kan worden. Daarbij moet wel worden aangetekend dat verenigingen steeds meer problemen ondervinden met het werven van vrijwilligers, wat nieuwe activiteiten voor nieuwkomers bemoeilijkt. Eventuele nieuwe aanwas wordt toegejuicht;
- Tot slot klinkt de roep om de komende maanden met alle relevante partijen in gesprek te blijven of het gesprek op te zoeken. Ook als de locatie bewoond is, is het belangrijk om nauw contact te houden.

Vervolg

De opbrengsten uit de inventarisatieronde (verzameld in dit document) worden, samen met de criteria zoals opgesteld door de gemeenteraad, gebruikt als belangrijke input voor het vervolgonderzoek. Aan de hand van de beschikbaar gestelde informatie onderzoekt de gemeente of er geschikte opvanglocaties zijn in Midden-Delfland. Is dat het geval, dan gaat de gemeente opnieuw in gesprek met de inwoners van de betreffende dorp(en). Kort na de zomervakantie brengt het College van B&W een advies uit aan de gemeenteraad. Het traject dat daarop volgt, is nog niet bekend.

Colofon

Dit document is met uiterste zorg samengesteld door gemeente Midden-Delfland, in samenwerking met *Maatschap voor Communicatie*.

Heeft u vragen of opmerkingen? Kijk of uw vraag wordt beantwoord op de website van [gemeente Midden-Delfland](#). Staat uw vraag er niet tussen? Neem dan contact op met communicatie@middendelfland.nl.

